

Selvityspyyntö koulukuljetuksia koskevassa asiassa/ Lapin Tunturiliikenne Oy/ Oikaisuvaatimus siv.ltk. 15.11.2023/ §77

Sivistyslautakunta 15.11.2023 § 77

Valmistelija

Sivistysjohtaja

Syyslukukauden alussa Ivalon koululta ilmoitettiin, että Saariselältä tarvitaan koulukuljetus taksilla yhdelle oppilaalle, joka ei voi kulkea linja-autossa. Lapin Tunturiliikenne katsoo, että kuljetus kuuluu heille, koska he ovat tarjonneet iltapäiväkuljetuksen Ivalosta Saariselälle neljän asiakaspaikan autollaan edullisimmin. Tämä iltapäiväkuljetus on myös kirjattu hankintasopimukseen heille kuuluvaksi.

Keväällä 2022 tehdyssä koulukuljetusten kilpailutuksessa ei ole kilpailutettu lainkaan aamukuljetusta Saariselältä Ivaloon, koska se on julkista liikennettä, jota myös koululaiset käyttävät.

Ivalon Taxiservice Oy on liikennöinyt hankintasopimuksen mukaisesti aamukuljetuksen Hirvasjärveltä Ivaloon (tarjouspyynnön kohde 38. Ivalon ympäristö yli 10 km). Tällä reitillä oppilaskuljetuksessa n 5-7 oppilasta.

Lapin Tunturiliikenteeltä ja Ivalo Taxserviceltä on 9.8.2023 tiedusteltu alustavasti valmiutta hoitaa aamukuljetus Saariselältä Ivaloon. Molemmat liikennöitsijät ilmoittivat voivansa hoitaa kuljetuksen.

Koululta saadusta lisäselvityksestä kävi ilmi, että aamukuljetus Saariselältä on mahdollista yhdistää uudelleen reitityksenä jo olemassa olevaan kuljetukseen Hirvasjärveltä, joka on yli puolessa välissä Ivalosta Saariselälle. Myöskään yhden oppilaan taksikuljetus Saariselältä Ivaloon ei ole tarkoituksenmukainen samanaikaisesti, kun Hirvasjärveltä Ivaloon on jo olemassa oleva kuljetus, jossa on tilaa.

Kuntien yleisten hankintaperiaatteiden mukaan kuntien tulee hankinnoissaan ottaa huomioon tarkoituksenmukaisuus-, edullisuus- ja ympäristönäkökohdat. Hankinta-asiakirjat mahdollistavat kuljetusten joustavan järjestelyn, uudelleen reitityksen ja lisähankinnan (tarjouspyyntö VI.3 sekä kohta *Muut asiat*, hankintasopimus kohta 3.)

Asianajotoimisto Jurentia on 18.9.2023 pyytänyt Lapin Tunturiliikenne Oy:n toimeksiannosta selvitystä voimassa olevan hankintasopimuksen kohteesta 57. Ivalo-Rajavartiosto-Kerttuojä-Puhakanmutka-Törmänen-Saariselkä – iltapäiväkuljetus neljä (4) asiakaspaikkaa. Selvityspyyntö ja siihen annettu selvitys ovat ohessa.

Lapin Tunturiliikenne on 9.10.2023 esittänyt korvausvaatimuksen menetetyistä koulukuljetuksista ja saamatta jääneistä tuloista 16.10.2023 mennessä. Vaatimuskirjelmä ja siihen annettu vastaus ovat ohessa.

Lapin tunturiliikenne on pyytänyt asiassa lisäselvitystä 1.11.2023, pyyntö ja annettu selvitys ovat ohessa. Lisäksi Tunturiliikenteen edustajalle on toimitettu Saariselkä-Ivalo aamukuljetuksen oppilasmäärät päivittäin 10.8. - 13.11. 2023 aikana. Oppilaita on ollut kuljetuksessa 1-7.

Asiassa on lähtökohtaisesti voimassa oleva sopimus reitistä 38., joka koskee myös aamukuljetuksia. Kun reittejä on kilpailutettu 2022 keväällä ei ole ollut tiedossa, että Saariselältä olisi aamulla taksikuljetuksen tarvetta kouluun, vaan on lähdetty siitä, että kaikki luokkien 1-9 oppilaat kulkevat linja-autolla.

Reitti 38 vastaa tästä poikkeaviin tarpeisiin niin Saariselän kuin muihinkin suuntiin. Iltapäiväkuljetuksen voittaminen ei ole peruste sille, että aamukuljetuksetkin kuuluvat samalle toimijalle.

Vaikka Lapin Tunturiliikenteen selvityspyynnöt ja vaatimukset koskevat Saariselän aamukuljetusta, todettakoon, että aiempi kuljetuksen tarve iltapäivätoiminnasta Saariselälle on päätynyt ja siirtynyt koulukuljetussopimuksen kohdan 57. kuljetukseksi Saariselälle siellä asuvan oppilaan työjärjestyksen mukaisina iltapäivinä. Tämä reitti kuuluu Lapin Tunturiliikenteen ostoliikennesopimukseen ja siinä kulkee lisäksi Alajärven suunnan oppilaita.

Tämän hetkiset kuljetussopimukset ovat voimassa lukuvuoden 2023-2024 loppuun.

Esittelijä	Sivistysjohtaja Ilkka Korhonen
Päätösehdotus	Sivistyslautakunta päättää, että 1. tarjouspyynnön kohde 38. Ivalon ympäristö, yli 10 km vastaa kohteesta olemassa olevan ostoliikennesopimuksen puitteissa myös Saariselältä tulevaan aamukuljetukseen ja 2. Inarin kunta ei ole Lapin Tunturiliikenne Oy:lle korvausvelvollinen.
Päätös	Lautakunta hyväksyi sivistysjohtajan ehdotuksen yksimielisesti. Pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän osalta kokouksessa. Tiedoksi: Lapin Tunturiliikenne Oy, Asianajotoimisto Jurentia, IvaloTaxiservice Oy, Ivalon Taksit Oy, Ivalon koulun rehtori Lisätietoja: sivistysjohtaja Ilkka Korhonen, p. 0400 131 231

Sivistyslautakunta 13.12.2023 § 85
53/02.08.00/2023

Valmistelija Sivistysjohtaja

Asian tausta

Lapin Tunturiliikenne Oy on 4.12.2023 jättänyt oikaisuvaatimuksen Saariselän suunnan aamukuljetuksista 15.11.2023/ §77 annettuun päätökseen.

Oikaisuvaatimuksessa vaaditaan päätöstä oikaistavaksi seuraavilta osin:

aamukuljetusta Saariselältä ei voida yhdistää tarjouspyynnön kohteeseen 38, Ivalon ympäristö, yli 10 km, vaan reitti tulisi kilpailuttaa uudelleen Inarin kunnan tulisi korvata Lapin Tunturiliikenne Oy:lle syyslukukauden menetetyistä koulukuljetuksista saamatta jääneet tulot 128,70 €/ päivä syyslukukauden alusta lukien.

Perusteluna esitetään muun ohessa, että hankintasopimukseen olisi tehty olennainen sopimusmuutos, koska alkuperäisiin kuljetusreitteihin on tehty

uudelleenreititys ja alkuperäinen sopimuskumppani on korvattu uudella sopimuskumppanilla.

Saariselkä-Ivalo aamukuljetuksen yhdistämistä reittiin 38 koskeva vaatimus

Lapin Tunturiliikenne Oy on esittänyt oikaisuvaatimuksessaan, että Aamukuljetusta Saariselältä Ivaloon ei voida yhdistää tarjouspyynnön kohteeseen 38, vaan reitti tulisi kilpailuttaa uudelleen.

Allekirjoitetun hankintasopimuksen kohdassa 3 on sovittu seuraavasti: ”Tilaaaja voi tehdä vähäisiä muutoksia liikenteen sopimuksen mukaiseen reittiin/toiminta-alueeseen ja aikatauluun, mikäli olosuhteet tai liikenteen järjestämisen edellytykset ovat muuttuneet niin, että liikennettä ei ole tarkoituksenmukaista tai mahdollista hoitaa sovitulla tavalla.”

Saariselkä-Ivalo aamukuljetus ei ole alkuperäisessä kilpailutuksessa ollut sellaisenaan hankinnan kohteena, eikä Inarin kunnalla ole suoraan kyseisestä reitistä voimassaolevaa sopimusta, sillä sille ei ole aiemmin ollut tarvetta. Sopimuskauden aikana on kuitenkin syntynyt tarve yhden oppilaan taksikuljetukselle aamuisin Saariselältä Ivaloon.

Nyt kyseessä oleva sopimuskauden aikana syntynyt kuljetustarve on sellainen sopimuskauden aikainen olosuhteiden muutos, että Inarin kunnan on ollut tarkoituksenmukaisinta toteuttaa se sisällyttämällä muutos sopimuksen mukaiseen, jo kilpailutettuun reittiin 38. Saariselkä-Ivalo-aamukuljetuksen yhdistäminen reittiin 38 on ollut juuri sen kaltainen sopimuksen mukainen reittiin/toiminta-alueeseen tehty vähäinen muutos, jonka tekemiseen Inarin kunta on edellä mainitulla sopimusehdolla varautunut.

Kunta toteaa edelleen, että kuljetus Saariselältä Ivaloon on ollut mahdollista yhdistää uudelleen reitityksenä jo olemassa olevaan kuljetukseen Hirvasjärveltä, joka on yli puolessa välissä Ivalosta Saariselälle. Myöskään yhden oppilaan taksikuljetus Saariselältä Ivaloon ei ole tarkoituksenmukainen samanaikaisesti, kun Hirvasjärveltä Ivaloon on jo olemassa oleva kuljetus, jossa on tilaa.

Edellä mainituilla perusteilla oikaisuvaatimuksen kohteena olevassa päätöksessä ei ole kyse hankintasopimuksen olennaisesta muuttamisesta tai muuttamisesta lainkaan, vaan sopimuksen ehtojen mukaisesta kuljetusreittiin/toiminta-alueeseen tehtävästä vähäisestä muutoksesta.

Kyse ei myöskään voi olla hankintasopimuksen olennaisesta muuttamisesta Ivalon Tunturiliikenne Oy:n esittämän erityisalojen hankintalain 124 §:n 1 momentin 4 kohdan perusteella, sillä Inarin kunnalla ei ole ollut lainkaan Saariselkä-Ivalo aamukuljetusta koskevaa ostosopimusta. Saariselkä-Ivalo aamukuljetuksen yhdistäminen reittiin 38 ei ole voinut tarkoittaa sopimuskumppanin vaihtamista toiseen, sillä reitistä ei ole ollut eikä ole edelleenkään sellaisenaan sopimusta.

Inarin kunta toteaa vielä, että vaikka asiassa katsottaisiinkin olevan kyse sopimusmuutoksesta, erityisalojen hankintalain 124.2 §:n 5 kohdan mukaan hankintasopimukseen voidaan tehdä sellainen vähäarvoinen muutos, joka alittaa lain 13 §:ssä säädetyt kynnsarvot, eikä vaikuta sopimuksen yleiseen luonteeseen. Saariselkä-Ivalo aamukuljetusten arvo sopimuskauden aikana on noin 25 000 euroa, eikä muutos siten ylitä lain mukaisia kynnsarvoja tai 124.4 §:n mukaista 10 prosenttia.

Saariselkä-Ivalo aamukuljetuksen yhdistäminen reittiin 38 ei ole myöskään vaarantanut tarjoajien tasapuolista ja syrjimätöntä kohtelua. Inarin kunta on pinta-alaltaan suomen laajin ja Ivalon koulun koulupiiri on pinta-alaltaan Suomen toiseksi laajin, samassa sopimuksessa olevan Inarin koulun koulupiirin jälkeen. On mahdoton ennustaa tarkalleen yksittäisen oppilaan asuinpaikkaa, muuttamista tai yksittäisen kuljetustarpeen muodostumista koulupiirin alueella sopimuskauden aikana. Saariselkä-Ivalo aamukuljetuksen yhdistäminen reittiin 38 on tehty objektiivisesti taloudellisuus-, ekologisuus- ja tarkoituksenmukaisuusnäkökohdat huomioon ottaen tarkoituksenmukaisimmalla tavalla, kun kuljetus on yhdistetty Hirvasjärveltä Ivaloon tulevaan aamukuljetukseen.

Aiemmin esitetyllä tavalla palveluntuottajat ovat jättäessään tarjoukset ja allekirjoittaessaan hankintasopimukset sitoutuneet siihen, että tilaajalla on oikeus tehdä reitteihin ja aikatauluihin olosuhteiden muutosten vuoksi tarpeellisia tarkennuksia.

Edellä mainituin perustein Lapin Tunturiliikenne Oy:n vaatimus reitin uudelleen kilpailuttamisesta tulee hylätä.

Lapin Tunturiliikenne Oy:n vaatimus saamatta jääneistä tuloista

Lapin Tunturiliikenne Oy on lisäksi vaatinut oikaisuvaatimuksessaan, että Inarin kunta korvaa Lapin Tunturiliikenne Oy:lle syyslukukauden menetetyistä koulukuljetuksista saamatta jääneet tulot 128,70 euroa/päivä syyslukukauden alusta lukien.

Inarin kunnan ja Lapin Tunturiliikenne Oy:n välillä ei ole ollut sopimusta, joka koskee Saariselkä-Ivalo aamukuljetusta. Inarin kunnalla ja Lapin Tunturiliikenne Oy:lla on voimassa oleva sopimus linjasta 57, joka koskee vain iltapäiväkuljetuksia.

Koska Inarin kunnan ja Lapin Tunturiliikenne Oy:n välillä ei ole ollut sopimusta Saariselkä-Ivalo aamukuljetuksista, Lapin Tunturiliikenne Oy:n sopimuksen perusteella saamatta jääneitä tuloja koskeva vahingonkorvausvaatimus on perusteeton.

Lapin Tunturiliikenne Oy on esittänyt, että Inarin kunta olisi muuttanut tulkintaansa reitin osalta, sillä kunta on uuden kuljetustarpeen selvittyä tiedustellut Lapin Tunturiliikenne Oy:ltä ja Ivalo Taxiservice Oy:ltä valmiutta hoitaa kyseinen kuljetus. Inarin kunta toteaa, että kunnan tekemä alustava tiedustelu ei ole ollut kuntaa eikä Lapin Tunturiliikenne Oy:tä tai Ivalo Taxiservice Oy:tä velvoittava, eikä Inarin kunta ole näiltä osin sitoutunut toteuttamaan muuttanutta kuljetustarvetta millään tietyllä tavalla.

Tiedustelemalla alustavasti Lapin Tunturiliikenne Oy:n mahdollisuutta toteuttaa kyseinen Saariselkä-Ivalo aamukuljetus, Inarin kunta ei ole ilmaissut, että reitti automaattisesti kuuluisi Lapin Tunturiliikenne Oy:lle tai muullekaan palveluntuottajalle. Vaikka Lapin Tunturiliikenne Oy on vastannut tiedusteluun, että se pystyy järjestämään kuljetuksen, Inarin kunnan tiedustelun ja Lapin Tunturiliikenne Oy:n ilmoituksen ei voida myöskään katsoa synnyttäneen sopimusta kyseisestä reitistä. On selvää, että kyse on ollut useammalle palveluntuottajalle toimitetusta alustavasta tiedustelusta niiden mahdollisuuksista toteuttaa kuljetukset reitillä, eikä tiedustelulla ole sovittu tai päätetty kuljetuksien toteuttamisesta.

Myöskään se, että Lapin Tunturiliikenne Oy olisi todennäköisesti voinut jättää Saariselkä-Ivalo-aamukuljetukseen oman tarjouksensa, jos se olisi

Kilpailutettu omana reittinään, ei perusta Lapin Tunturiliikenne Oy:lle oikeutta korvauksiin.

Saariselkä-Ivalo aamukuljetuksen yhdistäminen reittiin 38 ei ole ollut julkisista hankinnoista annettujen oikeusohjeiden vastaista. Inarin Kunnalla ei ole ollut velvollisuutta kilpailuttaa Saariselkä-Ivalo reittiä uudelleen, vaan sillä on ollut oikeus yhdistää reitit. Inarin Kunta ei ole aiheuttanut Lapin Tunturiliikenne Oy:lle vahinkoa julkisista hankinnoista annettujen oikeusohjeiden vastaisella menettelyllä. Lapin Tunturiliikenne Oy:n vahingonkorvausvaatimus on tältä osin perusteeton.

Edellä mainituin perustein Lapin Tunturiliikenne Oy:n vaatimus Inarin kunnan velvollisuudesta korvata menetetyistä koulukuljetuksista saamatta jääneet tulot tulee hylätä.

Lapin Tunturiliikenne Oy:n oikaisuvaatimuksessa vedotaan edelleen, etteivät he ole saaneet riittävää tietoa perjantapäivien toteutuneesta oppilasmäärästä liikenteessä. Inarin kunta katsoo, ettei sillä ole asiassa toimitettua tietoa tarkemmin merkitystä, koska kunta tilaa kuljetuksen ilmoitettujen oppilaspaikkojen ja lukujärjestysten mukaan. Kuljetus on tilattu, vaikka oppilas olisi pois koulusta tai ei nousisi koulukuljetukseen jostain muusta syystä, jollei kyytiä ole peruttu ajoissa. Yksittäisen perjantain 8.12.2023 osalta toteutuma oli 5 lasta aamukyydissä, kello 13 1 (Saariselkä) ja kello 15 1 lapsi (Alajärvi). Toteutuma noudattaa aiemmin Lapin Tunturiliikenteelle ilmoittamaamme.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Ilkka Korhonen

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta hylkää oikaisuvaatimuksen.

Perusteina ovat:

1. Inarin kunta ei ole muuttanut ostoliikennesopimusta, eikä
2. Inarin kunnan ja Lapin Tunturiliikenne Oy:n välillä ole sopimusta, jonka perusteella Inarin kunta olisi korvausvelvollinen menetetyistä koulukuljetuksista saamatta jääneistä tuloista.

Päätös

Lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän osalta kokouksessa.

Tiedoksi: Lapin Tunturiliikenne Oy, Asianajotoimisto Jurentia

Lisätietoja: sivistysjohtaja Ilkka Korhonen, p. 0400 131 231
